

Forfatter: Rantzau, Christian

Titel: BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1736-03)

Citation: Rantzau, Christian: "BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1736-03)", i *Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram*, Græbes Bogtrykkeri 1930, s. 55.
Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991720-000-shoot-L0019917200000021.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

²WelEdle og Welb1 HEr Lustitz Raad!

I alt det, HEr Lustitz Raad behager at melde under meget ærede af 7de hujus ³, kan vel ei gives toe meeningen; Efter slige omstændigheder var Skive lige saa lidet tient med tienisten som jeg med Ham, jeg ei meere tænker paa. At skrive til Tydskland paa maa og faa er ei heller vel raadeligt, Katt i Seck er sielden Baade Kiøb, og kiender jeg aldrig noged Menniske der, jeg har Tillid og fortroelighed nok til at opdrage saa betydelig en for- retning. Ieg seer nock, skal derfra noged got hentes, maa det forskrives herind, det maadelige og uduelige kommer i Haabe tall ubuden.

Dend halv lydske Person kand endelig til en begyndelse vide tydsk nock for min Pog, og paa HEr Lustitz Raads gode betenckning og forsickring om denne Monraths ⁴ skickelighed og bequemhed vil jeg haabe, jeg nocksom s. 56 bliver tient med Ham; thi vilde HEr Lustitz Raad legge dend Venskab og dend godhed til forige og gjøre fuldkommen aftale med Hannem om alleting, huor udi jeg nocksom vil betroe mig til HEr Lustitz Raad, vel forsickred, Hand træffer for mig dend accort, Rett og billighed kand medføre; det første jeg kand have Hannem, bliver mig det kieriste, da Drengen taber ved huer time, Hand bier, og tegner Hand sig til overmaade judicium og ypperlige naturalia; et Specimen deraf er, at da sidstens blev læst for Hannem Vi have syndet med vore Forfædre og Hand vilde vide, huad Forfædre var, blev Hand hen- viist til vor første Fader Adams ulydighed og Syndighed, huor til Drengen proprio motu svarede efter liden overveyende: Huad kunde jeg gjøre dertil, havde jeg været hos, skulde Hand ei have faaed Lov dertil, saa jeg haaber, denne Monrath faar god lord at saae udi, mens HEr Lustitz Raad vilde formane Hannem at gjøre alting med lyst og leeg: dend haarde Scholastiske tuang har været mangan ens hinder ved afskye til Studeringer. Min Otto Manderup har ei mange ledige timer, som HEr Lustitz Raad seer af indsluttede ¹, saa vel som huor bekymred jeg har Aarsag til at være for ham over dend uroelige tilstand, der er i Genève, og i saadan Færd gielder huercken løde eller Greecke, og en vild, ubetænksom Ungdom kand lett komme i ulykke over fremmede dem uvedkommende ting ².

Ieg er Convictus og har HEr Lustitz Raad gandske forfegted sit Entsehen. Ieg havde aldrig kunde søgt det Ord der eller kunde rinde mig i sinde at gjøre Imperativum Sieh til et primitivum ; da jeg ei fandt det under sehen eller gesiecht, gav jeg mig reent tabt. Sieh skal maaskee og være et adverbium, der gøres til primitivum, i mine tancker lige saa apte, jeg veed ei, huorfor de Herrer Lærde icke vil blive ved dend Eenfoldige og naturligste Alphabetiske ordning, og da slige glose bøger er for de ulærde og vankundige, burde de efter sin ordning føre Ordet an og lade see deres videnskab i at henviise til primitivum. Mens det er for dristigt af mig at vilde mustre de Lærde, og beder jeg HEr Lustitz Raad om forladelse; det burde at bekomme mig som dem, der tales om i disse dage, der vil til at klæde af vores quinder ³; s. 57 beholder de ved Guds forsiufn æren, maa de dog være gandske viß paa ei at beholde øre lye, men Gud give, det var det eeneste, vore tiders bekymring medførde. Her slider vi alting af med en god sleede Fart, som er sandelig en fornøvelse i dette gode føre og dette milde veir. Dend Leipziger latinske Avis forlyster mig og ved sin ziirlige skrivemaade ¹; Les Princesses Malabares ou le Célibat Philosophique ² har HEr Lustitz Raad vel seet saa vel som Leben und thaten vom Könige von Preußen ³, der i høytravende ord ironice fortæller vel smaa ting; Kongen skal have ladet sætte Penge paa Authors Navn at faa at viele. Ieg længes efter at see vores Grev Zintzendorfs Apologie adresseret til Regensborg, da Hand ei maatte blive længere i Strahlsund, og Hands forslag til Religionernes forening, jeg har skreved efter ⁴. Leth, forhen hos Grev Larvig, siges at være forskreved neder til Provst i Mester Mortens Stæd ; er ei dertil bequem, skal vel icke heller vilde tage derimod ⁵.

HEr Lustitz Raad vilde tage imod og undskylde denne min ilde sanckede skrift, da jeg denne Postdag har hoved og hænder saa fulde, det jeg neppe faar tid til at forsickre, det jeg oprigteligen lever Høystærede HEr Lustits Raads

Tienstvilligste Tiener C. Rantzau.

P. S. Dette øyeblik spørger jeg, at een af det Navn Monrath skal have tient til biskop Herslebs; er vel ei denne samme ⁶; min Koene helsser og Recommanderer sin Christians vel vigtige anliggende.